

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

nr. 2420/DPSG
DATA 27.10.2009

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
SENAT
L. 596, 12.11.2009

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la propunerea legislativă intitulată „*Lege pentru modificarea Legii nr. 115/1999 privind responsabilitatea ministerială, republicată în Monitorul Oficial nr. 200 din 23 Martie 2007 cu modificările și completările ulterioare*”, inițiată de domnul senator Iulian Urban – PD-L (Bp. 375/2009).

I. Principalele reglementări

Potrivit *Expunerii de motive*, această propunere legislativă are ca obiect de reglementare modificarea și completarea *Legii nr. 115/1999 privind responsabilitatea ministerială, republicată, cu modificările ulterioare*, în sensul eliminării „*imunității pentru parlamentarii miniștri, astfel încât începerea urmăririi penale împotriva acestora să se poată face fără acordul Camerei din care fac parte, menținând totuși, în scopul eliminării abuzurilor prevederea privind acordul Parlamentului în cazul reținerii, arestării și percheziției, în cadrul urmăririi penale*”.

II. Observații

1. *Legea nr. 115/1999* reglementează responsabilitatea ministerială detaliind, în Capitolul II, răspunderea penală a membrilor Guvernului pentru

faptele săvârșite în exercițiul funcției și care, potrivit legii penale, constituie infracțiuni, iar în Capitolul III, procedura de urmărire penală și de judecare.

În legătură cu aceste două capitole, în special, Curtea Constituțională s-a pronunțat în sensul că reglementează într-un mod neconform cu prevederile constituționale o serie de aspecte. Astfel, prin două decizii pronunțate în 2007 (*Decizia Curții Constituționale nr. 665/2007 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 23 alin. (2) și (3) din Legea nr. 115/1999 privind responsabilitatea ministerială, republicată*, și *Decizia Curții Constituționale nr. 1133/2007 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 12 - art. 22 din cap. III "Procedura de urmărire și judecare" al Legii nr. 115/1999 privind responsabilitatea ministerială, art. 23 și art. 24 din aceeași lege, precum și ale art. I și art. II din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 95/2007 pentru modificarea Legii nr. 115/1999 privind responsabilitatea ministerială*), Curtea Constituțională a constatat că prevederile art. 23 alin. (2) și (3), potrivit cărora urmărirea penală și judecarea foștilor membri ai Guvernului pentru infracțiunile săvârșite în exercițiul funcției lor se efectuează potrivit normelor de procedură penală de drept comun și, respectiv, prevederile art. 16 din lege, care reglementa procedura de exercitare a dreptului de a cere urmărirea penală a unui membru al Guvernului, de către Președintele României, sunt neconstituționale.

De asemenea, prin *Decizia nr. 270/2008 asupra cererilor formulate de președintele Camerei Deputaților și de președintele Senatului privind existența unui conflict juridic de natură constituțională între Președintele României, Ministerul Justiției și Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, pe de o parte, și Parlamentul României, pe de altă parte, precum și asupra cererii președintelui Consiliului Superior al Magistraturii privind conflictul juridic de natură constituțională între Ministerul Public și Parlamentul României - Camera Deputaților*, Curtea Constituțională a adus o serie de clarificări privind autoritatea care trebuie sesizată de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție pentru a cere urmărirea penală a membrilor sau foștilor membri ai Guvernului, după cum aceștia dețin sau nu și calitatea de deputat sau senator.

În sfârșit, prin *Decizia Curții Constituționale nr. 990/2008 privind constituționalitatea dispozițiilor art. 150 alin. (3) din Regulamentul Senatului*, s-a statuat că hotărârea Camerei parlamentare prin care se cere urmărirea penală a membrilor Guvernului trebuie luată cu majoritatea membrilor prezenți.

La acestea se adaugă și faptul că organul de contencios constituțional a precizat, în *Decizia nr. 472/2008 referitoare la sesizarea de neconstituționalitate a Legii pentru modificarea Legii nr. 115/1999 privind responsabilitatea ministerială*, dată fiind existența mai multor decizii cu privire

la acest act normativ, la care se adaugă și faptul că în doctrină au fost exprimate critici referitoare la unele dintre prevederile acesteia, că este cazul a se proceda la reexaminarea, în ansamblu, a legii, care să răspundă tuturor observațiilor formulate;

2. Față de cele menționate, considerăm că o propunere legislativă de modificare a *Legii nr. 115/1999* trebuie să se conformeze prevederilor *Constituției*, astfel cum au fost interpretate în jurisprudența Curții Constituționale.

Din această perspectivă ne exprimăm rezerva față de obiectivul fixat prin *Expunerea de motive* privind „eliminarea imunității pentru parlamentarii miniștrii, astfel încât începerea urmăririi penale împotriva acestora să se poată face fără acordul Camerei din care fac parte”, având în vedere că art. 71 alin. (2) din *Constituția României, republicată*, permite expres cumularea calității de parlamentar (care beneficiază de imunitate conform art. 72 din *Constituție*) cu funcția de ministru.

Pe de altă parte, după cum a statuat Curtea Constituțională în *Decizia nr. 270/2008*, „cât privește imunitatea parlamentară – ca „imunitate de procedură” – aceasta este un mijloc de protecție împotriva unor măsuri abuzive, determinate uneori de motive politice. Curtea constată că, în urma revizuirii *Constituției*, imunitatea parlamentară are un conținut mai restrâns, așa cum se deduce din art. 72 alin. (2) din *Constituție*. Astfel, deputații și senatorii pot fi urmăriți și trimiși în judecată penală pentru fapte care nu au legătură cu voturile sau cu opiniile politice exprimate în exercitarea mandatului, dar nu pot fi percheziționați, reținuți sau arestați decât cu încuviințarea Camerei din care fac parte, după ascultarea lor. În cauza de față, fiind vorba de sesizarea de către Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a uneia dintre cele trei autorități pentru a cere urmărirea penală a unor membri ai Guvernului care au și calitatea de parlamentar, nu sunt aplicabile dispozițiile art. 72 alin. (2) din *Legea fundamentală*, ce se referă strict la imunitatea parlamentară”. În consecință, nu imunitatea parlamentară împiedică începerea urmăririi penale împotriva parlamentarilor miniștri fără acordul Camerei din care fac parte, ci dispozițiile art. 109 alin. (2) din *Constituție*, astfel cum au fost interpretate de Curtea Constituțională în decizia amintită: „În sensul acestei prevederi constituționale, înaintarea sesizării uneia dintre cele trei autorități pentru a cere urmărirea penală nu se poate face nici aleatoriu și nici preferențial de către Ministerul Public – Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, și aceasta pentru că, în conformitate cu dispozițiile art. 71 alin. (2) din *Constituție*, calitatea de deputat sau de senator este compatibilă cu exercitarea funcției de membru al Guvernului. Așa fiind,

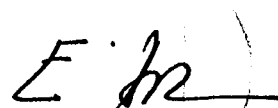
cumulul calității de deputat sau de senator cu cea de membru al Guvernului atrage, după sine, în mod firesc, potrivit art. 109 alin. (2), competența Camerei Deputaților sau a Senatului de a cere urmărirea penală, după caz”.

3. De asemenea, considerăm că textul **art. I pct. 1** din propunerea legislativă, privind modificarea și completarea art. 12 din *Legea nr. 115/1999*, poate da naștere unor interpretări contrare art. 109 alin. (2) teza I din *Constituție*, potrivit căruia „*numai Camera Deputaților, Senatul și Președintele României au dreptul să ceară urmărirea penală a membrilor Guvernului pentru faptele săvârșite în exercițiul funcției lor*”. Astfel, prevederile cuprinse în alin. (1) și (2) ar putea fi interpretate în sensul că începerea urmăririi penale a membrilor Guvernului poate fi dispusă de organul judiciar în absența cererii formulate de una dintre cele trei instituții menționate de *Constituție*, acestea urmând să fie doar înștiințate despre măsura luată de procuror.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei propuneri legislative.**

Cu stimă,

Emil BOC

Domnului senator **Mircea Dan GEOANĂ**
Președintele Senatului